

Cena prounumary:

w ŁODZI:

Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznoszenie
70 fen. miesięcznie.

przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Wt. 15.VII Rozesłanie Apost.
Sr. 16.VII N. M. P. Szkapl.
Czw. 17.VII Aleksego.
Piąt. 18.VII Szymona z Lip.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Wtorek, dnia 15 lipca 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Grunwald.

Dziś przypada rocznica wielkiego zwycięstwa Polski nad Zakonem krzyżackim. 15-go lipca 1410 r. na polach pod Tannenbergiem rozegrała się największa w dziejach naszych, jedna z największych w historii bitew, pomiędzy rycerstwem polsko-litewskim pod wodzą Zyndrama z Maszkowic oraz w. ks. litewskiego Witolda, a zastępami krzyżackimi, którym osobiście przewodził butny i pewien wygranej wielki mistrz Zakonu, Ulrich von Jungingen. Znany jest koniec krwawych tych zapasów... Bitwa ta skończyła się straszliwą, niesłychaną klęską krzyżaków, którzy zaszli 40,000 trupów własnych pole walki...

W bitwie pod Grunwaldem Polska i Litwa święciły swój wielki tryumf nad zażartym wrogiem, a zarazem zbierały owoce mądrego dzieła Unji. To też bezpośrednim skutkiem tego zwycięstwa było jeszcze większe zacieśnienie węzłów łączności pomiędzy Polską a Litwą w wspaniałym Akcie Horodelskim w r. 1413...

Obecnie rocznica Grunwaldzka posiada wagę i znaczenie osobliwe a wyjątkowe, teraz, gdy przecież świat cały odetchnął dopiero po pięcioletnim terrorze panoszącej się soldateski pruskiej i, gdy wczoraj właśnie obchodziliśmy uroczyste święto narodowe Francji, podkreślając radość z powodu jej tryumfu nad brutalną niemczyzną.

Zwycięstwo grunwaldzkie nie zostało odpowiednio wyzyskane. Potwór krzyżacki szybko się podniósł i choć przez długi okres czasu dawnej potęgi osiągnąć nie zdołał, jednak w końcu, choć pod zmienioną formą państwa pruskiego, doprowadził do upadku Polski.

To też dzisiejsza rocznica powinna nasunąć nam poważne refleksje przyszłości. W epilogu wojny światowej popełniono błąd, podobny do owej naszej nieopatrzności, pozostawiającej jeszcze potęgę Zakonu, mimo zwycięstwo grunwaldzkie... I obecnie z powodu polityki Anglii i Ameryki zwycięstwo nie zostało wyzyskane i obecnie pozostawia się hydrze niemieckiej wszystkie prawie jej kły, i obecnie daje się jej możliwość szybkiego nabrania sił. Niemcy ekonomicznie są

o wiele mniej zniszczone, niż Francja, nie mówiąc już o Polsce lub Belgji. Niemcy posiadają jeszcze nieprzebrany materiał ludzki, warsztaty przemysłu nie tknięte, długi zaś jedynie prawie wewnętrzne...

Dlatego nie można się łudzić, iż w przeciągu krótkiego czasu podniesą się one do dawnej prawie potęgi, a nieulega wątpliwości, iż ostrze zachłanności ekonomicznej i politycznej ich skieruje się przedewszystkiem przeciwko Polsce.

Mineły już czasy na pół mityczne heroów oraz bohaterów, czasy Heraklesów, Bayardów, Tankredów i Zawiszy Czarnych... Obecnie polem walki jest przedewszystkiem warsztat, maszyna, broń, praca i inteligencja, współczynnikiem zwycięstwa kultura.

Wojny rozstrzygają i kończą tylko to, co przez lat dziesiątki przygotowała i zabezpieczyła mroźca praca i lotny Genjusz narodu.

Błędnym byłoby mniemanie, że czeka nas jedynie ewentualna walka, w bliższej lub dalszej przyszłości, na polach bitew...

Rozpoczyna się obecnie już drugi etap walki między narodami, etap rywalizacji szczytnej a twórczej w zakresie sprawności kulturalnej, zdolności pracotwórczej, zmysłu organizacyjnego... Ta pokojowa wojna już kipi i do niej też musimy się przygotować.

Przodkowie nasi okryli się chwałą, znosząc zastęp krzyżackich knechtów. Złożony im cześć i zaprzysięgnijmy sobie, że z godnością pójdziemy w przyszłość, sprawę Ojczyzny naszej zawsze i przedewszystkiem mając na względzie. Zaprzysięgnijmy sobie, że w chwilach niebezpieczeństwa potrafimy życie za nią oddać, ale zarazem w okresie pokoju potrafimy również stać się narodem pracy, gdyż praca tylko, dobrze zorganizowana, sprawna, inteligentna i równomierna obecnie stworzyć może potęgę narodu i państwa.

Ichtiosaurus.

skromnie, choć dotychczas wysokość jego nie jest definitywnie ustalona. Praktyczne znaczenie jego przez czas długi polegać będzie na tym, że posłuży w wielu wypadkach jako podstawa naszych wyplat za dostawy z krajów ententy, a to w drodze kompensaty.

Tym smutniej brzmią na tym tle ostatnie wiadomości z Paryża, a mianowicie, że zmiany, jakie Niemcy w ostatniej chwili wytargowali w traktacie, dotyczą także przepisu o konfiskacie majątków obywateli niemieckich w Polsce przez rząd państwa polskiego. Według pierwotnego brzmienia traktatu konfiskata ta miała nastąpić bez odszkodowania ze strony rządu polskiego, poszkodowani mieli prawo zwracać się ze swymi pretensjami tylko do rządu Rzeszy. Przepis ten uległ w ostatecznej stylizacji takiej zmianie, że rząd Polski, konfiskując majątek obywatela niemieckiego w Polsce, obowiązany

KANCELARJA ADWOKATA 1338 5
Bolesława Jasińskiego
przeniesiona została
na ul. Piotrkowską № 88, front II piętro.

Dr. Ludwik Zieliński

Warszawa, Al. Jerozolimskie 87, tel. 55-4
poleca ogniotrwałe pokrycia dachowe: 1337

RUBEROID oraz sztuczny lupka

Jednocześnie wykonywa pokrycia dachowe.

— Cenniki i kosztorysy na żądanie bezpłatnie. —

mu jest bezpośrednio zapłacić wartość i to w przeprowadzeniu licytacji, nie może go zaś odstąpić do pretensji, jakie ma do rządu Rzeszy z tytułu odszkodowania wojennego. W ten sposób poderwano nam jedyne realne źródło do chodu z odszkodowań wojennych.

Nowe zwycięstwo

Dnia 10-go lipca Wojska Polskie zajęły Łuniniec. Już od dłuższego czasu toczyły się zażarte walki o ten węzeł kolejowy, ponieważ dla nas zdobycie, a dla bolszewików utrzymanie tego punktu było zadaniem decydującym o posiadaniu Polesia.

Łuniniec jest kluczem strategicznym Polesia, ponieważ stanowi jedyną stację węzłową, która daje swobodę ruchów na północ do Baranowicz na wschód do Rzeszycy (a więc do linii Berezyny i Dniepru) na południe Sarny, Równo i na zachód Pińsk, Brześć.

Ze względu na to dominujące stanowisko Łuniniec, bolszewicy w swojej prasie parę razy oświadczyli stanowczo, że punktu tego nie oddadzą i będą się w nim bronili do ostatka, ponieważ z utratą tego węzła, kolej Baranowicz—Łuniniec—Sarny przejdzie w nasze ręce, a kto jest w posiadaniu tej kolei, — ten zasadniczo posiada całe Polesie.

Z przytoczonych powyżej względów zwycięstwo 10-go lipca ma znaczenie pierwszorzędne dla całego frontu wschodniego.

Polesie, ta naturalna wielka twierdza, przeznaczona dla obrony Zachodu od Wschodu, jest w naszych rękach i z wojskowego punktu widzenia bez względu na to, jak się ułożą warunki życia wewnętrznego — w ustroju politycznym i państwowym, Polesie całkowicie musi pozostać przy Polsce, jeżeli chcemy mieć trwałą pokój.

Zołnierz polski dzień i noc przy muzyce granatów, świstie kul i turkocie karabinów marszynowych idzie naprzód, aby jej obywatelom stworzyć dobre warunki bytowania.

Sprawa odszkodowania wojennego Polski.

Według ostatnich wiadomości z Paryża sprawa ta przybrała obrót bardzo dla nas niekorzystny. Wielkie mocarstwa interesowane same jaknajbardziej w kwestji wysokości i sposobu rozdziału odszkodowania, które mają zapłacić Niemcy, bardzo niechętnie dopuszczają wogóle kraje mniejsze, jak Serbia, Rumunia i Polska do udziału w tym odszkodowaniu. Prócz tego najpierw zostaną zaspokojone kraje, które brały bezpośredni udział w wojnie, więc np. Serbia i Rumunia, a potem dopiero Polska. W każdym razie w pierwszych ratach, które Niemcy zapłacić mają w latach najbliższych, udziału mieć nie będziemy. Wogóle zaś udział nasz w odszkodowaniu zapowiada się bardzo

Na cześć Francji.

a) Właściwe Święto narodowe francuskie, w celu uczczenia rocznicy wzięcia Bastylji przy padło w dniu wczorajszym. Z tej to właśnie okazji, urządzono wczoraj uroczyste nabożeństwo.

Msza polowa.

Początkowo, według ułożonego programu, odbyć się miała uroczysta msza polowa na placu „Broni” (Zelinówka), lecz z powodu niepewnej pogody projektu tego zaniechano. Natomiast odbyło się solenne nabożeństwo o godzinie 11-ej rano w kościele św. Stanisława Kostki.

Nadciągnęły różne stowarzyszenia i korporacje, przedstawiciele władz, instytucji, cechy rzemieślnicze ze sztandarami i tłumy publiczności.

Korporacje w kościele.

Kościół oświetlono rzeźbami. W głównej nawie świątyni zajęły miejsca tworząc po obu stronach szpalery członkowie straży ogniowej ochotniczej, a za nimi w tejże linii ku presbiterjum ustawiły się cechy rzemieślnicze, pracownicy tramwajowi, różne związki, stowarzyszenia i korporacje, jak harcerze, Stowarz. „Pracy” kobiet polskich, Stow. robotników chrześcijańskich Zjednoczenia Narodowego i t. d. W bocznych nawach zajęły miejsca oddziały wojsk.

Po obu stronach presbiterjum, znaleźli się przedstawiciele instytucji państwowych; jak wydziału skarbowości.

Miejsca dla francuzów.

W presbiterjum wyznaczono specjalne miejsca dla przedstawicieli władz rządowych, munitypalnych i wojskowych, oficerów francuskich i pułkownikiem Maré—konstytuującego tutaj pułku tankowego, przedstawicieli władz policyjnych prezydium Magistratu, w osobach prez. Rzewkiego i wiceprezydentów p. Wojewódzkiego Faraona i t. p.

Z prawej strony Wielkiego ołtarza zajęły miejsca członkowie kolonii francuskiej, z lewej zaś weterani z roku 1863-go. Uroczyste nabożeństwo celebrował ks. kapelan Buszyński w asystencji ks. prefektów Wasiaka i Rabińskiego. Okolicznościowe kazanie, omawiające znaczenie święta narodowego francuskiego wygłosił ks. kapelan Izdebski.

Pienia religijne.

Podczas nabożeństwa na organach wykonano pieśni religijne, p-ni Pytłasińska odśpiewała solo „Salve Maria” Mereadante’go, a orkiestra z kadr wojskowych kolejowych odegrała „Ave Maria” Gounoda, intermezzo z „Cavalleria rusticana” Mascagni’ego, a na zakończenie „Mersyljanke”.

Po skończeniu nabożeństwa, gdy wszyscy opuścili świątynię, odbyła się na ulicy Piotrkowskiej — defilada wojsk przed generałem Osinińskim i oficerami francuskimi.

Defilada wojsk.

Przeddefilowały różne oddziały wojsk polskich, oddział żołnierzy francuskich stacjonowanego pułku Hallera, orkiestry wojskowe oraz paruset jeńców, po powrocie z niewoli niemieckiej, którzy pragną zaciągnąć się pod broń.

Defilada odbyła się w należytym porządku z towarzyszeniem dźwięków muzyki.

Po defiladzie ruszyły stowarzyszenia, korporacje i cechy rzemieślnicze, uformowany pochód posuwał się ulicą Piotrkowską.

Wzdłuż ulicy Piotrkowskiej dla dłuższej przestrzeni, bo aż do ulicy Przejazd zatrzymano tramwaje.

Tłumy publiczności wyległy na ulicę, zajmując miejsca na chodnikach po obu stronach ulicy Piotrkowskiej.

Podwieczorek.

a) W celu uczczenia Święta Wolności i zwycięstwa Francji, magistrat m. Łodzi urządził wczoraj w gmachu Rady miejskiej podwieczorek, którym podejmował przebywających tu przedstawicieli koalicji. Salę obficie przybrano kwieciami zielonymi. Na ścianach zawieszono emblematy narodowe francuskie i polskie. Zgromadziło się o godz. 6 po południu przeszło 200 osób, wśród których przeważali goście francuzi.

Podczas podwieczorku panował nastrój bardzo serdeczny, wśród niezwykle ożywienia.

Z całej wiązanki przemówień notujemy najważniejsze.

Pierwszy zabrał głos p. Rzewski, podnosząc waleczność i męstwo francuzów, poczem głos zabrał poseł Szybiłło. Następnie w języku francuskim przemawiał p. Faraon.

Pułkownik Maré podkreślił, iż zawarty pokój zabezpieczy wolność Polski.

Major Laurier wyraził przekonanie, że Polska odbuduje się wkrótce i będzie wielkim państwem.

Gen. Osiniński w języku francuskim mówił o braterstwie złączenia Francji z Polską.

Przedstawiciel kolonii francuskiej, p. Marcy Roffe, mówiąc o Polsce i o Łodzi, dowodził, że przemysł nie umarł i odrodzi się na nowo.

Komendant miasta Bityk podnosił waleczność żołnierza francuskiego.

Ks. prałat Tymieniecki wyraził życzenia, aby braterskie narody Francja i Polska żyły na-

dal w łączności i wzajemnej sympatii. Dr. Konie w gorącym przemówieniu, wygłoszonym w języku francuskim, życzył, aby panowała zawsze ekonomiczna łączność Francji z Polską.

Naczelnik policji p. Zbrozek, podnosił hasła wolności dla Polski, umożliwiające rozwinięcie polityczne i kulturalne. Zakończył przemówienie okrzykiem na cześć aliantów — „Niech żyje Ameryka, Francja i Anglia.”

Wogóle w przemówieniach podnoszono zasługi Francji, przy pomocy której Polska odzyskała upragnioną wolność i niezależność.

Przedstawiciele narodowości polskiej, wznowili okrzyki na cześć zwycięskiej Francji, francuzi zaś na cześć Polski.

Po odśpiewaniu szeregu pieśni, między innymi „Marsyljanke”, oraz „Warszawianki” — nastąpiło pożegnanie, przyczem p. Rzewski wyraził życzenie, aby przyszłe święto Francji stało Polskę zupełnie odbudowaną.

Łódź budzi się!

a) Wczoraj, o g. 9 i pół rano odbyła się uroczystość poświęcenia przedziału bawelny Tow. akc. K. Scheiblera i maszyn parowych z okazji nadejścia pierwszego transportu bawelny. Uroczystość ta poprzedzona została nabożeństwem, odprawionem w niedzielę rano w kościele Sw. Anny na zarzewie, przez ks. Nowakowskiego, w obecności licznie zgromadzonych robotników. Aktu poświęcenia dopełnił tenże ks. Nowakow-

ski. Na sali zgromadzili się członkowie zarządu z p. K. W. Scheiblerem na czele, inżynierowie, przedstawiciele, administracja oraz robotnicy.

Przedziałna zatrudnia na razie przeszło 300 robotników, w tkalni pracować będzie 400 ludzi, od przyszłego tygodnia liczba robotników przedziału powiększy się do 1,200.

Bawelny przybyło 118 bel, a co tydzień nadchodzić będzie do 200 bel.

Przeciw wybuchowi epidemji.

e) Wobec możliwości wybuchu epidemji duru brzuszego, czerwonki i cholery, komisarz rządowy i naczelnik policji B. Zbrozek, z polecenia ministerjum zdrowia publicznego, wydał ogłoszenie, wzywające mieszkańców Łodzi do stosowania środków zapobiegawczych.

W ogłoszeniu tem wskazano: 1) aby wystrzegać się picia surowej wody i mleka, spożywanie surowych owoców, zabrudzonego chleba, bułek i innych produktów, 2) należy zwrócić baczną uwagę na studnie. Złe studnie należy natychmiast zamknąć i wywiesić napisy, że woda do picia nie zdatna, 4) należy zwrócić uwagę, aby ustępy były w dostatecznej odległości od mieszkań, doły ustępowe były wybudowane i ocembrowane, 3) aby śmietniki, doły

do pompy były w dostatecznej odległości od mieszkań, szczególnie zaś od restauracji, garnkuchni, cukierni, kuchni, hoteli i t. p., 4) należy rozpocząć na szeroką skalę walkę z muchami, a w tym celu wszystkie produkty spożywcze, gotowe już do użytku, winny być przykryte czystym płótnem, czystą gazą lub siatką drucianą, niedopuszczającą much, aby mięso z jatek było przewożone na czystych wozach i przykryte dokładnie płótnem. Doły ustępowe i pompy, w których przeważnie muchy się wylegają, należy zalewać raz na dwa tygodnie saprolem, 5) niestosujący się do wyżej wymienionych przepisów będą pociągani do surowej odpowiedzialności, mianowicie od 100 do 5,000 marek lub aresztem do 6 miesięcy.

Udaromniony zamach komunistów.

Tajne zbrojenia. Energia żandarmerji polskiej. Komuniści i paskarz. Kryjówka broni przy ul. Sienkiewicza № 37.

Oddawna już zwróciło na siebie uwagę władz chwytnie co pewien czas przewożonej do Łodzi broni. Wiadomem było również, iż komuniści tutejsi na konspiracyjnych swych zebraniach planują zamachy w celu owładnięcia miastem. Jednakże dzielna nasza żandarmerja czuwała.

To też udało się wpaść na ślad projektowanego przez komunistów zamachu bolszewickiego. Po przeprowadzeniu rewizji u osób po-

dejrzanych, znaleziono w mieszkaniu niejakiego podporucznika Ryszarda Kędry, przy ul. Sienkiewicza Nr. 37, który plamił mundur żołnierza polskiego, ukryty skład broni, w celu przeprowadzenia zamachu.

Znaleziono: skrzynię granatów ręcznych, (skrzynię bomb), skrzynię nabojów, skrzynię szyneli, skrzynię spodni i ubrań, olbrzymie zapasy spożywcze, słoninę, cukier, kawę i t. p. Śledztwo dalsze w toku.

KRONIKA.

— Iluminacja.

Gmach, w którym się mieści wydział gospodarczy przy zarządzie skarbu, został z racji święta francuskiego prześlicznie udekorowany oraz iluminowany. Zajmował się tem referent wydziału gospodarczego.

— Z Wydziału szkolnictwa.

a) Na posiedzeniu Wydziału szkolnictwa pod przewodnictwem dr. Kopcińskiego, postanowiono wyszukać odpowiednich kandydatów, którzy będą skierowani na kursy uzupełniające dla pracowników burs, schronisk itp. instytucji opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą przy ministerjum pracy.

Od kandydatów wymaganiem jest: krótki życiorys, świadectwo z ukończenia przynajmniej 4-ch klas i zaświadczenie o dotychczasowej pracy.

Program kursów obejmuje przedmioty specjalne, ogólnokształcące i zajęcia praktyczne.

Utrzymanie słuchaczom zapewnia ministerjum.

— Poszukiwanie rodziny.

P. Ignacy A. Kupisz, który szereg lat temu wyemigrował do Ameryki, za naszym pośrednictwem poszukuje adresów, lub wiadomości o swej rodzinie, a mianowicie o Józefie Besser, który pracował przed wojną w fabryce Freudenberga przy ul. Widzewskiej oraz żonie jego, z domu Kupisz.

P. Ignacy A. Kupisz podaje zarazem swój adres: Ignacy A. Kupisz, 3116 Aramingo Ave, Philadelphia, Pa. North America.

— O zwrot dokumentów.

Żołnierz Michał Dembowski prosi łaskawego znalazcę zagubionego portfela dn. 13 bm. na pociągu pabianickim o zwrot ważnych dokumentów wojskowych, pochodzących z Krakowa, pod adresem Miłsza 34.

— Konkurs.

Celem obsadzenia katedry miernictwa elektrotechnicznego w szkole Politechnicznej we Lwowie, rektor jej, dr. Tadeusz Godlewski ogłasza konkurs z terminem wnoszenia podań do końca września 1919.

Podania mają być wystosowane do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Warszawie i zaopatrzone w opis życia kandydata, świadectwa odbytych studjów, zajęć w praktyce, w prace naukowe i inne dokumenty, jako też dowód dokładnej znajomości języka polskiego. Podania i załączniki należy wnieść do Rekoratu Szkoły Politechnicznej we Lwowie przed upływem terminu konkursowego.

— Wypłata pensji nauczycielom.

a) Dziś, we wtorek i jutro odbędzie się wypłata pensji nauczycielstwu szkół miejskich stałych i nie etatowych. Kwity są do odebrania

w biurze wydziału od godz. 1 do 3 po południu. Wypłata pensji odbędzie się w głównej kasie miejskiej od godz. 3 do 6 wieczorem.

— Ci, którymi opiekuje się p. Morgentau.

a) Wczoraj policja aresztowała niejakiego Emanuela Sieradzkiego, lat 50, wyznania mojżeszowego, zamieszkałego przy ul. Piotrkowskiej 261, którego przyłapano na agitacji bolszewickiej i rozpuszczaniu wiadomości, iż rząd polski urządzi na dużą skalę pogromy żydowskie.

Sieradzki miał przy sobie legitymację o pobieraniu zapomóg z komitetu dla bezrobotnych oraz około 1,000 mk. polskich i 70 rub. rosyjskich. Prócz tego znaleziono przy nim różne dokumenty, świadczące, iż Sieradzki należy do związku komunistów.

Aresztowanego odesłano do policji kryminalnej.

stawiając dzieło rewolucji francuskiej, Bastylja ludów—potężne Niemcy. Następnie pan Artur Opman wypowiedział wiersz, a pan Kochanowski mówił o rewolucji francuskiej i jej znaczeniu dla cywilizacji świata.

Pan minister Pralon odpowiedział pięknym przemówieniem przerywanym częstymi okrzykami.

Po przemówieniu tym orkiestra odegrała „Marsyljanke“ a Naczelnik Państwa uściśnął dłoń pana Pralona i gen. Henrysa.

Akademja zakończyła się pięknym przemówieniem pana Lichtenbergera rzesiście okrzykiwanym przez zgromadzonych.

Wieczorem odbyło się uroczyste przedstawienie w operze i przyjęcie u hr. Zamojskiego.

Poznań, 14 lipca (PAT.) Dziś rano strzały armatnie zapoczątkowały obchód francuskiego święta narodowego. O godz. 10 przed południem ks. prałat Stychel w kościele farnym odprawił uroczystą mszę świętą. Ks. arcybiskup asystował z tronu. Przed ołtarzem na krzesłach zasiedli członkowie misji ententy, członkowie komisariatu naczelnej rady ludowej, gen. Dowbór-Muśnicki z otoczeniem i inni przedstawiciele władz. O godz. 12 w południe delegaci władz tutejszych udali się do bazaru i złożyli życzenia przedstawicielom Francji. O godz. 2 rozpoczęła się w bazarze wspólna uczta.

Wieczorem odbył się koncert 2 orkiestr w ogrodzie zoologicznym, który będzie iluminowany i odświetlony przystrojony. Czysty dochód koncertu przeznaczony jest na rzecz polskiej czerwonej krzyża.

Lwów, 14 lipca (PAT.) Z powodu święta narodowego francuskiego odbyło się dzisiaj o godzinie 10 i pół przed południem uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym.

W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz bawiące we Lwowie oficerowie francuscy.

Po nabożeństwie odbyła się koło pomnika Mickiewicza defilada wojskowa.

Obroń naszych granic.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 14 lipca (PAT.) Front litewsko-białoruski: Na całym odcinku ożywiona działalność wywiadowcza. Poważniejszych starć bojowych nie było.

Front poleski. Kontratak bolszewicki wzdłuż linii kolejowej Kalinkowicze—Łuniniec odparto.

Front wołyńsko-galicyski. Bez zmiany.

Pomiędzy meldowanymi oficerami wziętym do niewoli pod Jazłowcem znajduje się cały sztab 15 brygady z wyjątkiem dowódcy.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Komunikat poznański.

Poznań, 14 lipca (PAT.) Front północny Pod Ofelją, Sypniewem i Radwonkami nocą ogień miotaczy min. Pod Hobielińskim Młynem i Miałą odparto zaczepki patroli niemieckich.

Front zachodni. Pod Krzyżkówkiem zwykły ogień min, zresztą prócz zwykłej strzelaniny spokój.

Front południowy. Słaby ogień min i zwykła strzelanina. Nasze straty w ciągu doby 2 rannych.

Szef sztabu Wroczyński,
generał podporucznik.

Decyzja w sprawie Śląska.

Paryż, 14 lipca (PAT.) Najwyższa rada sojusznicza zebrała się w sobotę po południu. Rozważała ona sprawę Cieszyna i spornych terytorjów między Polską a Słowacją. Rada uprosiła panów Paderewskiego i Benesza, natychmiast rozpoczęli rokowania nad tym, aby je ukończyli jaknajrychlej. Następne posiedzenie naznaczone na wtorek.

Uroczystości ku czci Francji.

Warszawa, 13 lipca (PAT.) Wczoraj w dzień święta francuskiego ministerjum spraw wojskowych podejmowało śniadaniem znajdujących się w Warszawie żołnierzy francuskich. Byli obecni minister wojny, generał Michaelis, wice-minister spraw wojskowych i liczne grono oficerów polskich.

Armię francuską reprezentował generał Billot i oficerowie francuscy.

W gospodzie koszarowej przemawiali poeta Dębicki i Perzyński. Nastrój na przyjęciu był podniosły i szczery.

Warszawa, 13 lipca (PAT.) Obchód rozpoczął się wczoraj wieczorem o godzinie 9 odegraniem hymnów narodowych przed rezydencją Naczelnika Państwa i ministra Pralona. Olbrzymie tłumy towarzyszące 5 orkiestrom stanowiącym capstrzyk, urządziły entuzjastyczne manifestacje przed Belwederem i przed gmachem ambasady ententy na cześć ambasadorów.

Były to manifestacje zupełnie samorzutne.

Dziś rano o 10 odbyło się w katedrze uroczyste nabożeństwo, na które przybyli członkowie rządu, armji, ciała dyplomatycznego, członkowie sejm, przedstawiciele cechów ze sztabami i wygłosił następujące przemówienie:

Z katedry ruszono pieszo w asyście wojskowej pod pomnik Adama Mickiewicza, gdzie minister Francji, pan Pralon, złożył wspaniałe wieniec i wygłosił następujące przemówienie:

Mowa ambasadora Francji.

„W tym radosnym dniu moim pragnieniem jest, by pierwszy dowód wdzięczności Francji za sympatję, którą panowie okazujecie synom jej, znajdującym się wśród was, popłynął ku wielkiemu poecie Mickiewiczowi, który tak wspaniale symbolizuje ducha nadziei i boleści Waszej bohaterskiej Ojczyzny.

O Mickiewiczu! Jeżeli samo imię Twoje w sercu każdego Polaka wywołuje dreszcz, jeżeli w pamięci każdego z nich dźwięczy hymn nieśmiertelny, który wypłakał Twój geniusz nad umęczoną Ojczyzną, jeżeli do dziś dnia jeszcze wszyscy rodacy Twoi szepcą Twoje piękne poezje, dzięki którym dusze ich wzniosły się ku sferom wyższym w ślad za Twoim natchnieniem... pozwól, o Nieśmiertelny Wieszczu, powiedzieć sobie, że wszyscy francuzi znają te nadzwyczajne momenty, które przewidywały Twoje prorocze oczy... Polskę zmartwychwstającą i ludy pragnące powiązać się w jeden łańcuch przyjaźni. Francuzi nie zapomnieli tych słów pamiętnych, którymi niegdyś uzmysłowiliś miś swoją. „Minął już czas, kiedy narody mówiły: Każdy u siebie, każdy dla siebie. Na czym polegałby rozwój narodów, gdyby nie dążyły one do stworzenia wolności religijnych politycznych i społecznych. To Francja jest ogniskiem każdego ruchu, każdej myśli“.

O Mickiewiczu! Twoja dusza nieśmiertelna, która potrafiła wszystko to przewidzieć, doznawać musi uczucia ulgi, widząc ową radość z wolnego życia, która wybuchowo otacza ten posąg wystawiony jako dowód uwielbienia, którym otaczają Cię Twoi.

O wielki poeto! przyjacielu! Zanim Cię opuszczę, składam Ci jedyny pokłon godny

Twego wielkiego geniuszu, ten sam który Ci złożył inny wielki poeta i za naszym Viktorem Hugo powtarzam: „Nieśmiertelność jest w poecie, zmartwychwstanie w obywatelu. Nadejdzie dzień, kiedy zjednoczone ludy Europy zakrzykną Polsce: Wstań! I wtedy z grobu Mickiewicza powstanie jego wielka dusza“. Tak ten najwznioślejszy duch Polski spoczywa wraz z tym poetą.

Pokłon Mickiewiczowi, pokłon temu szlachetnemu, we śnie pogrążonemu, z którego się obudzi.

Wiem, że on mnie słyszy i że mnie rozumie.

Odpowiedź prezesa Rady miejskiej.

Po przemówieniu Balińskiego prezesa Rady miejskiej przemówił Grzymała Siedlecki.

Wieniec Francji spoczął u stóp Mickiewicza. Wzruszonym sercem przyjmujemy ten dar. Umieemy to cenić, że w dniu swego wielkiego święta narodowego szlachetna bohaterka, siostrzyca nasza nie zapomniała o wieszczu polskim.

I tu zaraz powiedzmy: Wielkoduszne to, ale i słusne, że Francja czci Mickiewicza, bo jeżeli my Francję kochamy nie tylko dziś, kiedy tyleśmy jej winni, ale kochaliśmy ją zawsze nawet w czasach, kiedy zdawało się, że wszyscy o nas zapomnieli, to zasługą to przedewszystkiem Mickiewicza.

I oto dziś w obecności najwyższych przedstawicieli narodu francuskiego, w obecności bohaterów niezwykłych żołnierzy Francji, my Polacy byliśmy zawsze uczciwymi i żarliwymi wykonawcami woli Mickiewicza. Nie było takiej chwili, nie było takiego położenia politycznego, w którym byśmy się nie czuli sojusznikami Twoimi, Francjo.

Oto nadeszła chwila, kiedy tam w niebiosach raduje się nieukoronowany, za życia umęczony, ukrzyżowany duch Mickiewicza. Wojna ludów, o którą się nam modlić kazał, skończona. Z wojny tej wychodzi Polska zmartwychwstała, a druga Ojczyzna uczuć jego, Francja, pokryta laurami na wysokość swego bohaterstwa, bohaterstwa wyższego nad wszystko ludzkie. Z wojny tej powstaje realny już sojusz Polski z Francją i z całym światem zwycięskim.

Marzenie, z którym żył i z którym umierał nasz wieszcz, spełnione.

Z głębi serca wierni przykazaniom Mickiewicza wznosimy okrzyk: „Niech żyje Francja!“ „Niech żyje nieśmiertelny Jej duch!“ „Niech żyje niepokonany żołnierz francuski!“ „Niech żyją z Nią i z nami sprzymierzone narody!“ „Niech w nas i w nich żyją ideały sprawiedliwości!“ „Niech żyje wolność!“

Podczas uroczystości krążyło nad miastem kilka aeroplanów.

Naczelnik Państwa podejmował postą francuskiego śniadaniem w Belwederze.

O godz. 3 i pół odbyła się uroczysta akademja w sali Filharmonijnej.

Akademję zagał prezes Rady miejskiej Baliński i zakończył okrzykiem: „Vive la France!“ „Niech żyje Francja!“

Okrzyk ten powtórzyła sala z wielkim entuzjazmem.

Poczem głos zabrał poseł Jabłonowski,

Wszystkim krewnym, przyjaciołom, kolegom i znajomym, którzy przybyli w dniu 10 lipca na nabożeństwo żałobne za duszę poległego na froncie Litewsko-Białoruskim, jednego niezapomnianego syna naszego

ś. † p.

Zygmunta Troszyńskiego

podoficera inspekcyjnego

składają serdeczne podziękowanie zrozpaczeni

Rodzice i siostra.

1572 1

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy przyjęli udział w oddaniu ostatniej posługi najdroższemu mężowi i ojcu

ś. † p.

ADAMOWI COTT

składamy serdeczne, z głębi zbolełych serc płynące, Bóg zapłać

żona i dzieci.

Niemcy — po wojnie.

Nie ich już nie zadowolni.

Berlin, 14 lipca. (PAT.) Wiadomość o zniesieniu blokady podają pisma niemieckie bez żadnych komentarzy. Jedynie „Lokalanzeiger“ poświęca tej sprawie dłuższy artykuł wstępny, w którym dowodzi, że ententa nie wypuściła ręk tej strasznej broni ani o minutę wcześniej. Pismo to zaznacza dalej, że Anglja wygra wojnę nie orężem, ale blokadą, zastosowaną wobec kobiet i dzieci.

Zwrot jeńców.

Berlin, 14 lipca. (PAT.) Od dnia dzisiejszego rozpocznie się wysyłka jeńców niemieckich.

Już wykrety.

Berlin, 14 lipca. (PAT.) Niemiecki związek zawodowy powiadomił rząd, że robotnicy niemieccy są gotowi do pracy w odbudowie północnej Francji, tylko w tym wypadku, jeżeli wracami tymi kierować będą przedsiębiorcy niemieccy.

Niezbędna kontrola.

Paryż, 14 lipca. (PAT.) Utworzono komisję, która ma kontrolować siłę liczebną armji niemieckiej w Berlinie i innych miastach Niemiec.

Muszą dotrzymać.

Paryż, 14 lipca. (PAT.) Do Berlina wyjeżdża komisja pod przewodnictwem gen. francuskiego. Komisja ta ustanowi we wszystkich większych miastach niemieckich podkomisje, których zadaniem będzie dopilnowanie wykonania przez Niemców wszystkich warunków traktatu pokojowego.

Śladem zbirów.

Berlin, 14 lipca. (PAT.) W nocy z piątku na sobotę zaszły 2 wypadki zajęcia przez tłum wrogiego stanowiska wobec oficerów francuskich. Jeden z oficerów został zasztyletowany. Policja wyznaczyła 10,000 marek nagrody za wykrycie sprawcy morderstwa.

WE FRANCJI.

Pokój z Bułgarią.

Paryż, 15 lipca (PAT.) Dzienniki donoszą, że rząd bułgarski został wezwany do wyznaczenia delegatów, którzy powinni przybyć do Anglii.

Postawa Szwajcarii.

Paryż, 14 lipca (PAT.) Jak wiadomo, Szwajcaria oświadczyła, że o ile nastąpi zbyt wielka zwłoka w przyjęciu Niemiec do ligi narodów, Szwajcaria może z niej wystąpić. O ile Szwajcaria nie przystąpi do ligi narodów w ciągu 2 miesięcy po przeprowadzeniu jej w życie, centrala ligi nie pozostanie w Genewie.

Turcja budzi się.

Paryż, 14 lipca (PAT.) Radjo warsz. Depesza korespondenta „Matina“ z Azji Mniejszej. Na żądanie dowódców włoskiego i angielskiego korpusu greckiego, która zajęła przyczółki mostowy na Meandrze cofnęła się na północ od tej rzeki. W tej chwili ustalono jak widać niebezpieczeństwo zagraża Grecji. Donoszą jednak o poważnym koncentrowaniu tureckich

wojsk regularnych i nieregularnych w okolicy Aiwali, Pergamu i Magnezji.

Na Węgrzech.

Paryż, 14 lipca (PAT.) Dzienniki donoszą, że nad Cisą toczą się walki między rumunami i węgierskimi bolszewikami.

Uczczenie bohaterów.

Lyon, 14-go lipca (PAT.) W niedzielę po południu odbyło się uroczyste wręczenie szabel honorowych ofiarowanych przez miasto Paryż marszałkom Francji. Ceremonja odbyła się pod

przewodnictwem Poincarego. Prezydent departamentu Sekwany Autrand w przemowie swej sławił w podniesionych słowach zasługi i przymioty marszałka Joffre i Focha.

Uroczystości grunwaldskie.

Kraków, 14 lipca (PAT.) Święto grunwaldskie obchodzono bardzo uroczystie. Wszystkie domy były udekorowane. Rano odegrały orkiestry wojskowe pobudkę. O godz. 9 na Wawelu odbyło się uroczyste nabożeństwo, obecnym był gen. Haller z generałem Simonem, grono oficerów francuskich, weterani z 63 roku, senat, liczne delegacje oraz dużo publiczności. Po nabożeństwie ruszył pochód do pomnika grunwaldskiego.

Na stopniach stanął generał Haller powitał entuzjastycznymi okrzykami i w dłuższym przemówieniu podniósł m. i. zasługi żołnierza polskiego.

O godz. 3 po poł. odbyło się w teatrze powszechnym bezpłatne przemówienie dla żołnierzy, a w koszarach odczyty. W parku Jordana o godz. 4 po poł. przyjmowano 5.000 żołnierzy. Na ten podwieczorek żołnierski przybył gen. Simon, wyżsi oficerowie francuscy i witany entuzjastycznie gen. Haller.

Aresztowania we Lwowie.

Lwów, 14 lipca (PAT.) Wczoraj ujęto tu 500 wojskowych i 300 cywilnych. Śledztwo w toku.

Strajk.

Poznań, 14 lipca (PAT.) Tramwajarze tutejsi zastrajkowali, żądając podwyżki płacy.

Wyzwolenie Krymu.

Wiedeń, 14 lipca. (PAT.) Z Odessy donoszą, że bolszewicy opuścili Krym.

Zie z węglem.

Waszyngton, 14 lipca (PAT.) Rzecznik amerykański po zbadaniu stosunków węglowych w Europie oświadczył, że Stany Zjednoczone powinny oczekiwać wielkiego zapotrzebowania węgla ze strony Europy. Inżynierowie francuscy zapewniają, że kopalnie węgla na terytorjach okupowanych nie będą mogły być uruchomione wcześniej niż za 3 do 5 lat.

Co należało zrobić przed pół rokiem.

Na życzenie pana ministra skarbu Związek Banków w Warszawie zwołał ankietę bankową, w której wzięli udział delegaci instytucji finansowych z całej Polski. Ankieta obradowała od 8 do 12 lipca r. b. włącznie. W ankiecie, której przewodniczyli pp.: dyr. Karłowski i Korwin Szymanowski uczestniczyli pp.: marszałek Sejmu Trąpczyński, minister Skarbu Karpiński oraz zastępcy rządu i Polskiej Kasy Pożyczkowej, członkowie Związku Banków w Warszawie i dyrektorowie najważniejszych instytucji finansowych Wielkopolski i Małopolski. Ankieta jednogłośnie oświadczyła się za koniecznością załatwienia sprawy walutowej jeszcze w bieżącej sesji sejmowej i stwierdziła, że dalsze odraczanie jej uniemożliwia podjęcie choćby pierwszych kroków na drodze do uporządkowania stosunków gospodarczych w całym państwie.

Spowodowana obecnym stanem rzeczy niepewność stosunków, doprowadza zdaniem ankiety położenie gospodarce do ostatecznej deryuty. Szczegółowe wnioski co do zasad reformy walutowej i techniki, wymiany znaków pieniężnych ujęto w szereg rezolucji, które odpowiednio sformułowane delegacja ankiety podała panu ministrowi Skarbu ustnie do wiadomości.

HESSEN i MANITIUS

ZAKŁADY
DRUKARSKO-LITOGRAFICZNE
i INTROLIGATORSKIE

WYKONYWAJĄ WSZELKIE DRUKI DLA HANDLU,
PRZEMYSŁU I URZĘDÓW, PAPIERY WARTOŚCIOWE,
PODRĘCZNIKI SZKOLNE I WSZELKIE BROSZURY,
KSIĘGI HANDLOWE etc. PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

ŁÓDŹ, UL. PAŃSKA Nr. 87

Kto rządzi Rosją?

Czem jest „idea“ bolszewizmu w świetle prawdy.

Pisma wiedeńskie zamieszczają ciekawy telegram rumuńskiej agencji „Dacia“ o przybyciu generała Szczerbaczewa, delegata generała Denikina, w Bukareszcie.

Generał Szczerbaczew dał mianowicie szczegółowe informacje co do składu czerwonej gwardji Lenina i Trockiego.

Z informacji tej wynika, że przeważną jej część stanowią Niemcy, byli jeńcy wojenni, pozostający pod komendą niemieckich oficerów i pod naczelnym dowództwem niemieckiego generała Blüchera. Poza tą niemiecką większością w czerwonej gwardji służy 75 tys. Chińczyków,

50 tys. Węgrów, zwerbowanych pomiędzy jeńcami, 25 tysięcy Turków, zorganizowanych przez Enwera paszę.

Jeżeli do tego doliczy się jeszcze przybocznych janczarów pana Lenina i Trockiego, łącznie, to otrzymamy taki obraz, że to, co się dla zagranicy nazywa „dyktaturą proletariatu“ w Rosji, jest właściwie najazdem obcego żołdactwa na Rosję. Cała reszta armji czerwonej, złożona z Rosjan, znajduje się pod terrorem tej cudzoziemskiej bandy zbrojnej, która ją pędzi z tyłu w ogień i na śmierć.

Żydzi decydują.

Art. 6 obrad reformy rolnej w redakcji p. Dąbskiego zdobył w Sejmie jeden głos większości dzięki poparciu posłów Żydów i Niemców. Niektórzy wyciągają stąd znów wniosek, że art. 6 w tej redakcji dla interesów państwa polskiego musi być niekorzystny. Innego jest zdania wychodzący w Warszawie polakożerczy organ żydowski „Dziennik Nowy“. Przypisuje on w numerze piątkowym głosowanie Żydów szlachetności ich i dobremu i rozumieniu interesów polskich (!). Píše on mianowicie:

„Wniosek p. Dąbskiego przeszedł przy pomocy Żydów. Nie zwracano się do nich po poparcie. Ignorowano ich. Cała dotychczasowa polityka posłów włościańskich w sprawie żydowskiej dążyła raczej do zaostrzenia antagonizmu polsko-żydowskiego, aniżeli do porozumienia.

To wszystko nie zmieniło jednak stanowiska posłów żydowskich. Pozostali oni wierni tym hasłom demokratycznym, które powinny przyświecać ich pracy parlamentarnej i którym zawsze służyć będą, albowiem tylko pochód zwycięski tych hasel jest drogą, prowadzącą do rozwiązania sprawy żydowskiej itp. itp.

Co za obłuda i frazeologia przewrotna! Mówią o porozumieniu polsko-żydowskim w czasie, gdy wszystkie wysiłki Żydostwa całego świata wyteżyły się obecnie, aby nam szkodzie jaknajwięcej... Ale smutnym jest nad wyraz fakt, że

o tak zasadniczych i żywotnych sprawach, jak reforma rolna, z powodu rozstrzelania się głosów decyduje element tak nam wrogi, jak Żydzi. To są dalsze owoce pracy p. Witosa.

Z ŁĘCZYCY

Syndykat rolniczy.

Mamy tutaj od r. z. Syndykat rolniczy z Warszawy, który zajmuje się skupem zboża i handlem towarów rolniczych. Towarzystwo chciało zakupić na ul. 3 Maja odpowiednią posesję na składy towarów, ale pomimo omówienia warunków, musieli zaniechać transakcji wobec nowej ustawy o ochronie lokatorów, gdyż nie mogłoby nikogo usunąć.

Pomoc dla bezrobotnych.

Mimo że miało się pomagać tylko robotnikom fabrycznym i rzemieślnikom, to jednakże zapomogi u nas otrzymali i dostają robotnicy rolni. Na wsi brak robotnika do pielienia buraków, a tutaj rząd wypłaca ludziom, którzy łatwo mogą zarobić w polu. Władze nasze liczą się z krzykami i hałasami bezrobotnych, zaś w tajemniczeni opowiadają, że ci co pobierają wsparcia, to chodzą do roboty, tylko że bardzo trudno ich skontrolować. O ile robotnik tylko niema jednego dnia zajętego, to zaraz biegnie do biura dla bezrobotnych i każe sobie płacić zapomogę. Co to będzie zimą, robotnicy, którzy dobrze zarabiają, nie myślą o jutrze, a pieniądze zaraz przejadają zbytkownie.

Strajki rolne.

Sądy rozjemcze rolne ciągle u nas funkcjonują między obywatelami, a służbą folwarczną, co nic nie pomaga na strajki, gdyż po wsiach kręci się masa agitatorów.

Ruch ludności.

Według ostatnich wiadomości, w Łęczycy mieszka (bez więźniów) katolików mężczyzn 2,617, kobiet 3,218, razem 5,835; Żydów mężczyzn 2,125, kobiet 2,232, razem 4,357; ewangelików mężczyzn 103, kobiet 140, razem 243 prawosławnych mężczyzn 19, kobiet 22, razem 41; ogółem 10,481 mieszkańców.

Wodociągi.

Z miast po Warszawie wodociągi są zaprowadzone zdaje się w dwóch miastach dawnego Królestwa: w Olkuszu przed wojną, zaś w Łęczycy z nakazu niemieckiego, podczas wojny. Łęczycy zupełnie nie miała dobrej wody do picia (próby zaprowadzenia studzien artezyjskich nie powiodły się przed wojną) obecnie mamy 28 instalacji, pompy, wodociągi uliczne i w 20 domach zaprowadzoną wodę.

Elektrownia.

Światło elektryczne także nabytek wojenny, które dobrze nam funkcjonuje, założone zostało przez Łódzką firmę Siemensu ku zadowoleniu mieszkańców.

Z Wzajemnego Kredytu.

Jak słyhać, nowowybrany na czł. zarządu Wzaj. Kredytu, p. Józef Poradowski, nie przyjął tego stanowiska, ma być powołany i następnie wybrany z Warszawy fachowiec.

Ze szkolnictwa.

Szkoła męska realna 5-klasowa, prowadzona przez czas wojny przez ks. prefekta A. Zydanowicza, obecnie przeszła pod zarząd Macierzy, dyrektorem obrany z wyższym wykształceniem p. Ratajewski, który organizuje nowe siły nauczycielskie, gdyż dawne opuściły te stanowiska na lepsze miejsca.

Budowa kolejki.

Tow. przem. „Leśmierz“ (fabryka cukru) prowadzi kolejkę przez Leźnicę Wielką do Pełczysk-Gostków do przewozu buraków.

Wyjazdy na lato.

Ludzie zamożni z naszego miasta po pięciu latach pierwszy raz wyjechali, lub wyjadą na kurację, najwięcej się wybiera do Ciechocinka, Główna pod Łodzią i Zakopanego, albo Krynicy.

Dziś **LUNA** Premiera!

Najsubtelniejsza artystka filmowa

ERNA MORENA

w pięknym egzotycznym dramacie w 6-ciu aktach
Emila Rameau p. t.

„COLOMBA“

Naleczów

Zakład leczniczy, cały rok otwarty. Źródło szczytowej, radio-aktywnej.

Biuro próśb i zażaleń

R. Walozyński
Łódź, Piotrkowska № 99.

1361—2

Kąpiele kwasowęglowe, ciechocińskie, igliwowe, żelaziste, błotne słoneczne i elektryzacja. Choroby wewnętrzne i nerwowe. Kuchnia dietetyczna, Pociąg z Warszawy o g. 10.45 rano. Informacje w biurze architekta S. Grochowicza, Mokotowska 45, Warszawa, od 3—5 po poł. 1376n10 Dyrektor Dr. Gliński.

OGŁOSZENIE.

Zgodnie z uchwałą Delegacji Leśnej, Magistrat m. Zgierza podaje do publicznej wiadomości, że od osób, przyjeżdżających z okolicznych miast do lasów miejskich będzie pobierana

OPLATA

w wysokości 50 fenigów od osoby dorosłej za każdy raz wstępu.

Oplata pobierana będzie każdy raz przez gajowych lub stróżów leśnych za wydaniem odpowiedniego pokwitowania. Dzieci w towarzystwie rodziców wolne są od opłaty.

Szkołom wydaje się zezwolenia na wycieczki do lasów Zgierskich bezpłatnie w Magistracie codziennie od godziny 9—12 w południe.

Magistrat m. Zgierza.

1374 1

Angielskie,
Francuskie
i Szwajcarskie
TOWARY PO NAJNIŻSZYCH CENACH DO NABYCIA
A. Tetzlaff i S-ki
Piotrkowska 100. 1370 1

Spółka Akcyjna skupu i sprzedaży skór surowych i garbników w Warszawie

Właściciel, że dotychczasowy przedstawiciel na okręg łódzki, pan WINCENY KRAMARZEWSKI (Zachodnia 68) zrzekł się dn. 4-ym b. m. przedstawicielstwa.

Obecnie przedstawicielstwo mieści się

Piotrkowska 189 (9—1; 3—6). 1355 2

TOWARZYSTWO Grodniczo-Handlowe

w Łodzi, Dzielna № 25

poszukuje Biuralistki

OD ZARAZ. 1573 2

DO SPRZEDANIA

Motor na gaz

o sile 40 koni z generatorem mechanicznym, 30 mtr. kw. na 10 atmosfer, nie potrzebujący obmurowania, oraz komin żelazny do niego. Oferty do tej gazety od A. 150. 1318 1

Pasy skórzane

podwójny 12-o calowy; pojedynczy 7 1/2 calowy w bardzo dobrym stanie, kompletne transmissje waly, kola, lożyska etc. od 2 do 5 cali średnicy do sprzedania. Oferty pod lit. P. R. S. w tej gazecie. 1319 1

Potrzebny jest od zaraz wykwalifikowany organista

znający się na muzyce kościelnej i umiejący prowadzić chór. Warunki — po wspólnym porozumieniu się. Proboszcz parafii św. Anny w Łodzi — ul. Wandy 1. 1351—3

Do sprzedania Fortepian oraz Pianola

155 rolek nut w bardzo dobrym stanie. 1365—2
Wiadomość Długa 65 m. 9.

Dr. Med. Żurakowski

z Wiednia
przeniósł swój gabinet dentystyczny na 1281 5
ul. Cegielnianą 53-11.

Drobne ogłoszenia:

Sprzedaj:

A. A. A. A. Okazja! Resztki taniej niż ceny zw., bo w mieszkanie prywatnym. Rozmaite resztki na męskie, damskie i dziecięce ubrania i palta. Towary na bluzki, wełny, sukno, szewcowa, alpaga, pepita (czarna i biała krataczka), muslin de lin, etaminy, batysty, krepony, szfon języczny granatowy i różowy, chustki, barchany, cajgi. Kilińskiego 40 (Widzewska) front II piętro m. 10. 3664—nwp 3

A. A. A. A. Meble najtaniej i najlepiej kupić można w składzie mebli Władysława Remiszewskiego, Piotrkowska 116 I piętro front. Posiada na składzie w wielkim wyborze gotowe meble i używane. Łóżka metalowe, wanny, wózki i wycypery dziesięć. Urządzenia biurowe. Przyjmuję wszelkie obstarunki, wykonanie solidne, dostawa terminowa. Uwaga. Ceny niższe. 1569—15

A. A. A. Ważne dla Pań Resztki tanio bardzo dobre szwajcarskie materiały. 1) Jedwabny batyst, szer. 2 łokcie 9 mk. 2) Batyst „Opal” (bardzo odpowiedni na damską bieliznę i chusteczki szer. 2 łokcie 14 mk. i dużo innych lokeiowych towarów. Kilińskiego 40 (Widzewska) m. 10 front II piętro. 4184—nwc—5

AI AI Meble różne z kilku pokojów wyprzedam tanio akwarjum, maszynę „Adlera”. Piotrkowska 261 m. 4, front. 4463—3

A Meble z kilku pokojów, maszynę do pończoch sprzedam. Piotrkowska 189—9. 4449—3

A Otmantę, łóżka, szafę, krzesła, stół, sprzedam. Sienkiewicza 59—4, otocyna pierwsze wejście, I piętro, 4353—pwl

Beczka do naty z cynkowej blachy sprzedam. Zagajnikowa 53, stróż wskaże. 4404—2

Do sprzedania dom murowany z piekarnią w Widzewie, ul. Wilanowska № 6. Wiadomość: Targowa № 16, w piekarni. 4385—2

Do sprzedania 1 gobelin duży, meble dębowe z dwóch pokojów i kuchni w dobrym stanie, naczyń kuchenne miedziane i różne inne rzeczy. Olińska 12 m. 9, od g. 10 do 1 i od 3 do 6 p. poł. oprócz niedziel i świąt. 4442—1

Drzewo dla stelmachów i bednarzy suche, dębowe sprychy, klepki, pale do sprzedania. Franciszkańska 41. 4456—5

Interes chrześcijański papierowo-księgarski, istniejący lat 15 w mieście fabrycznym, w celu rozszerzenia przyjmie spółnika ewentualnie sprzedam takowy. Oferty w Rozwoju pod „Interes”. 4461—1

Jest do wydzierżawienia dom 5-ch piętrowy i oficyna 2-u piętrowa. Kilińskiego 225. 4450—3

Jest do sprzedania w dobrym punkcie pralnia bielizny. Sprzedam za bezcen. Ul. Długa № 71. Wiadomość: ul. Skwerowa № 21. 4425—1

Kowalskie naczynia sprzedam: 1 bormaszyna duża, 2 wentylatory motorowe. Ul. Rokicińska № 147. 4567—1

Korzystne kupno: w Dalikowie, 14 kilometrów szosą od Aleksandrowa, jest do sprzedania tania 9 morgów warzywa pięknego, a mianowicie: morga cebuli, sześć morgów karoty-marchwi, ćwikła, kapusta i t. p. reszta, wszystko gotowe do wywozu. Warunki kupna na miejscu u właściciela w Dalikowie. 4402—2

Narzędzia kowalskie do sprzedania. Nowo-Zarzevska 12. 4415—2

Ogród owocowy 8-io morgowy wraz z solidnym domem mieszkalnym i gospodarstwem, ziemia pierwszorządna orna wraz z łąką przy rzece położoną, w Konstancynie do sprzedania lub ewentualnie na zamianę na dom w Łodzi. Bliższe wiadomości u Adolfa Goldberga, Andrzejka 1. 4289—2

Power sprzedam Choiny, Piaszkowa 4. 4367—wp.3

Rutynowana nauczycielka z muzyką poszukuje posady w szkole początkowej lub prywatnie. Oferty w Rozwoju pod „S. K. J.” 3378—2

Są do sprzedania okazynie meble, z jadalnego pokoju, a także pianina ręczna, a zarazem i elektryczne. Ulica Szara № 15 (przy Rzgowskiej) 4370—wp.3

Szafę sklepową oszkloną i skrzyśnię do maki sprzedam. Ul. Pańska 3 m. 5. 4592—3

Sprzedam zaraz z powodu wyjazdu 15 morgów ziemi uprawnej z budynkami. Wiadomość na miejscu w Nowej Woli Zareduńskiej, gminy Widzew pod Pabjanicami, u Wincentego Rmiecica, lub też w Łodzi, ul. Zielona 41 m. 11. 4457—3

Sprzedam plac z 5-ch piętrową oficyną. Lipowa 76—5. 4443—c2

Zakład meblowy nieczynny przez czas wojny został obecnie otworzony i posiada na składzie gotowe meble: sypialnie, stołowe. Przyjmuję również obstarunki, odświeżanie oraz czyszczenie posadzek dębowych. Karut, Piotrkowska 44, oficyna. 4458—6

Różne:

Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje. Ul. Piotrkowska № 199 m. 14. 4091—pwspp 6

Bukieciarka potrzebna. Tylko zdolne i biegle w bukietarstwie panie, z kilkuletnią praktyką, umiejące samodzielnie i umiejętnie obsługiwać kupujących, zechcą oferty z kopjami swych świadectw, wymagają pensją i dokładnym adresem złożony w administracji Rozwoju pod „Bukieciarka”. 4421—wc2

Buchalter bilansista, polak, lat 40, z absolutną znajomością buchalterji domów handlowych, fabrycznej, składowej, kooperatyw, stowarzyszeń i towarzystw pożyczkowo-oszczędnościowych, systemem włoskim i amerykańskim. 16-letnia praktyka. Zdolny organizator przy zakładaniu ksiązek. Poszukuje posady buchaltera w Łodzi lub na prowincji. Wymagania skromne. Oferty w Rozwoju dla „Buchaltera B.” 4438—1

Czcionki stare, zużyte kupuje Administracja „Rozwoju”. 939—0

Dam 200 marek za wyrobienie mi jakiegokolwiek posady; jestem polak, katolik, lat 25, posiadam 2 kl. wykształcenie. Dyskrecja zapewniona. Oferty pod „200 T. M.” 4454—2

Do wiejskiego gospodarstwa potrzebna robotnica. Wiadomość Główna 17 m. 2. 4595—2

Gospodyni, osoba starsza, znająca się na hodowli drobiu potrzebna zaraz na wieś. Adres: Długa 19, u właściciela domu. 4400—wc2

Handlowca młodego, zdolnego z początkowymi wiadomościami technicznymi poszukuje na stałą posadę biuro techniczne. Potrzebny także praktykant biurowy piatny. Oferty sub „M. D. S.” w administracji Rozwoju. 4372—nwc3

Kto udziela lekcji języka polskiego? Oferty przyjmuje administracja tegoż pisma pod „W.” 4591—1

Młoda inteligentna paniąka z 5-letnią praktyką poszukuje posady do dzieci lub w interesie. Andrzejka 9—15. 4529—1

Młoda panna poszukuje zajęcia, zna się na gospodarstwie i kuchań. Adres: Tomaszów Mazow, dom Paczkowskiego, dla p. Marii. 4459—2

Młoda, przyjezdna, inteligentna panna, pragnie poznać człowieka inteligentnego w średnim wieku. Oferty z fotografiami w administracji Rozwoju pod lit. „Przyjezdna”. 4456—1

Mechanik (monter) polak dobrze obeznany z maszynami fabrycznymi, z dobrymi świadectwami, poszukuje posady. Oferty w Rozwoju pod „R. 50”. 4436—nwc3

Nauczycielka z uniwersyteckim wykształceniem zajmie się w Łodzi uzupełnianiem wykształcenia dorastającej paniąki z zamoznego domu w zakresie literatury, historii, przyrody, sztuki, rysunku, Warunki; pokój, utrzymanie, pensja wedle umowy. Zgłoszenia pod „Nauczycielka” do biura Hopcasa i Salomonowej obecnie „Ruch”, Kraków, Szczępańska 9. 1376—ss5

Odдам na własność dwoje dzieci chłopca i dziewczynkę (biżnięta) 11 tygodni, chrzczone. Zachodnia 15—6 Zielńska. 4422—1

Poszukuję 15,000 marek na 1-szy № hipoteki. Wiadomość ul. Leszno № 34. 4464—4

Paniąka z wykształceniem 6-io klasowym poszukuje posady biurowej lub temu podobnej. Oferty w Rozwoju pod „Biuro”. 4459—1

Potrzebni chłopcy do sprzedawania gazet z kaucją 5—10 marek. Kantor gazet Piotrkowska 62. 4359—nw2

Poszukuje posady biurowej kasyjki, osoba 40-letnia, znajomość buchalterji, wieloletnia praktyka. Oferty proszę składać w Rozwoju pod „A. M.” 4448—2

Poszukiwany przedsiębiorca polak-katolik, do wybudowania domu murowanego dla organisty i służby kościelnej w Konstancynie. Zgłaszać się do ks. proboszcza Giebartowskiego jak najprędzej codziennie od 8—9 rano. 4453—3

Potrzebny chłopak do zakładu pogrzebowego. Ul. Przejazd 22. 4451—3

Potrzebna dziewczyna do wyszkiego. Targowa № 1 m. 1, „Elektrownia”. 4435—3

Przy ul. Andrzejka znaleziono portmonetkę zawierającą niewielką kwotę pieniędzy. Prawy właściciel zgłosić się może po odbiór takowej do administracji Rozwoju 4455—3

Pragnę przystąpić jako współniczka do interesu handlowego, lub do jakiegos zyskownego przedsiębiorstwa. Kapitał zależnie od umowy. Oferty wraz z adresem proszę składać w adm. „Rozwoju” pod S. U. M. 4578—2

Uczeń 8-iej klasy z czteroletnią praktyką poszukuje lekcji. Andrzejka 58 m. 11. 4424—3

Zaginął czarny piesek opalony. Łaskawy znalazca zechce odesłać za wynagrodzeniem: Zielona 3 II piętro, Goldman.

Zagubione dokumenty.

Aleksander Malinowski zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 4417—1

Dłazczyk Konstanty zagubił 2 paszporty ruski i niemiecki i legitymację kolejową, a także kwitek na makę dodatkową i 45 marek. 4451—3

Chmiela Antoni zgubił legitymację węglową. 4445—1

Finke Gustaw zgubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 4445—3

Henryk Francmann zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 4468—5

Józef Pietrzak zagubił paszport wydany w Łodzi. 4559—2

Kantorski Kazimierz zgubił legitymację chlebową na 4 osoby. 4447—1

Kolakowski Konstanty zagubił legitymację chlebową na 12 osób. 4467—1

Karol Hanc zgubił paszport niemiecki, kwit na torf i świadectwa na konie wydane w Pabjanicach. 4465—1

Konstanty Łyżkowski zagubił rosyjski paszport wydany z gm. Wiskitno. 4425—3

Leszczynski Stefan zagubił niemiecki paszport wyd. w Łodzi. 4440—3

Legitymacja chlebowa zagubiona. Leśniewski Wacław. 4428—1

Pajmhold Karsz zgubił paszport niemiecki wydany z Pabjanic. 4465—1

Romana Krzyżczanski zagubiła kartę węglową Nr. 13769. 4452—1

Stefan Doliwa zagubił kartę węglową. 4425—1

Stańczyk Józef zagubił legitymację chlebową wyd. na 2 osoby. 4427—1

Szmulewicz Hersz zgubił legitymację chlebową na 4 osoby. 4451—1

Sokołowska Władysława zagubiła niem. paszport wydany w Łodzi. 4452—3

Stefan Białojeński zagubił kartę węglową wyd. za Nr. 65353. 4457—1

Szlązak Antoni zgubił paszport niem. wyd. z gm. Mrogi-Dolnej. 4444—3

Wincenty Sieczkowski, Gubernatorska 25 zagubił kartę węglową. 4454—1

Wawrzyniec Mik zgubił paszport niemiecki i legitymację na chleb wydane w Górcie Pabjanickiej i legitymację na pieniądze wydaną w Pabjanicach.

Zaginął paszport niemiecki wydany na imię Bolesława Jarnowskiego. 4435—1

Zaginęła karta węglowa na imię Stanisława Błońskiego. 4441—1

Zaginęły 2 paszporty niemieckie Z wydane w Łodzi na imiona: Romana Bredla i Haliny Szwałkowskiej. 4406—1

Zaginęły 2 paszporty niemieckie Z wydane w gm. Przedecz na imię Marji i Jadwigi Frydrychowskich. 4416—1

Zaginął portfel z różnymi dokumentami i paszportem niemieckim wyd. w Łodzi na imię Józefa Pułaczewskiego. 4410—2

Kupuję

RUBLE

srebrne.

Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 648